

STRATEGISK PLAN 2013

OSEN

ROAN

ÅFJORD

SPRÅK
SKRIVING
LESING
LÆRINGSSTRATEGIER

FRA OVERGANG FØRSKOLEALDER
TIL OG MED 10.KLASSETRINN

FORORD

Denne nye strategiske planen inneholder en revidert utgave fra overgang barnehage/førskolealder til og med 4.Klasse.

Revisjonen er satt sammen med ny plan 5. - 10. klasse og vil gjelde fra høsten 2013

Mandat

Vedtak i styremøte for PPT i Nord- Fosen, høst 2012

Kari Helmersen, oppvekstansvarlig, Roan

Kjell Petter Hestmo, oppvekstansvarlig, Osen

Astri M. Peterson, oppvekstansvarlig, Åfjord

Arbeidsgruppe 2013 for utvidet plan

Kari Hestmo, lærer/språk - og leseveileder, Osen

Inger Lise Eian, lærer/spesialpedagog, Roan

Hilde Lorentsen, spesialpedagog/språk - og leseveileder, Åfjord

Jan Ole Pedersen, leder, PPT i Nord- Fosen

Olaug Sæverud, regional fagutvikler, PPT i Fosen

Vi ønsker lykke til med å omsette strategisk plan i daglig arbeid i barnehage og skole!

For plangruppa

Olaug Sæverud Jan Ole Pedersen

INTENSJON OG PLATTFORM

MÅLSETTING

- Tydeliggjøre felles forpliktende satsing
- Fungere som konkret redskap
- Sikre gode overganger
- Sikre kvalitet og kompetanse i opplæringen av barn og unge

MÅLGRUPPE

Barn i overgangen førskole/skole - 10.klasse
Ansatte i barnehager og skoler
Foresatte

MANDAT OG ANSVARLIGE MEDSPILLERE

Oppvekstansvarlige i Osen, Roan og Åfjord
Rektorer i Osen, Roan og Åfjord
Styrere i barnehager i Osen, Roan og Åfjord
Kommunale tjenester for barn og unge i Nord- Fosen distrikt

PLATTFORM

Sentrale føringer

Lov om barnehager
Opplæringsloven
Rammeplan, med temahefter, barnehage
Læreplanverket (2006) - Kunnskapsløftet inkl. Læringsplakaten
Læreplaner (2007) *Grunnleggende norsk og morsmål, språklige minoriteter*. Kartlegging og veiledning (2007) Udir (2009). *Spesialundervisning. Veileder til opplæringsloven*
Udir (2013). *Språk i barnehagen - mye mer enn bare prat*. Veileder
Meld nr. 16(2006-2007) *..og ingen sto igjen"*
St. meld 41 (2008-2009) *Kvalitet i barnehagen*
NOU 7 (2010) *Mangfold og mestring*
NOU 8 (2010) *Med forskertrang og lekelyst*
NOU 1 (2012) *Til barnas beste*

NOU 18 (2009): *Rett til læring*
Meld. St. 18 (2010-2011) *Læring og fellesskap*
Meld. St. 22 (2010-2011) *Motivasjon-Mestring - Muligheter - ungdomstrinnet*

Sluttrapport NAFO (2011) *Likeverdig opplæring i praksis! Veien videre.*

Konstruktivistisk læringssyn

Anerkjent og internasjonal forskning innen språkutvikling, skriving og lesing
Forskningsbaserte (reliable og valide) arbeidsmåter med påvist læringseffekt

INNHOOLD I PLANEN

IDEELLE MESTRINGSMÅL KNYTTET TIL

- SPRÅKLIG BEVISSTHET - SPRÅKETS OPPBYGGING
- ORD- OG BEGREPSUTVIKLING - MUNTLLIG DELTAKELSE
- SKRIVEKOMPETANSE
- LESEKOMPETANSE
- LÆRINGSSTRATEGIER
- DIGITALE LÆRINGSVERKSTØY

BEKYMNING KNYTTET TIL UTVIKLING

SYSTEMATISK KARTLEGGING

ARBEIDSMÅTER OG TILTAK - EKSEMPLER

SAMARBEID OG OPPFØLGING

KRAV TIL KOMPETANSE - KOMPETANSEUTVIKLING

FLERSPRÅKLIGE ELEVER - NASJONALE OG REGIONALE FØRINGER

VEDLEGG

- Sjekkliste for kartlegging på klassetrinnene
- Utdrag fra Regional Håndbok: Oversiktskisse helhetslesing
- (revidert utgave av regional Håndbok kommer 2013)

KONKRETISERING AV MÅL OG TILTAK UNDER HVERT ÅRSTRINN

FØRSKOLE-
ALDER
TIL
GRUNNSKOLE
s. 6 - 8

1.
KLASSETRINN
s. 9 - 12

2.
KLASSETRINN
s. 13 - 16

3.
KLASSETRINN
s. 17 - 20

4.
KLASSETRINN
s. 21 - 24

5.-7.
KLASSETRINN
s. 25 - 29

8.- 10.
KLASSETRINN
s. 30 - 33

FLERSPRÅKLIGE
ELEVER
s. 34

FRA FØRSKOLEALDER TIL GRUNNSKOLE IDEELLE MESTRINGSMÅL

**SAMSPILL, KOMMUNIKASJON, OPPMERKSOMHET
SPRÅKFORSTÅELSE, SPRÅKLIG BEVISSTHET
UTTALE, ORDPRODUKSJON, SETNINGSPRODUKSJON**

SAMSPILL, KOMMUNIKASJON, OPPMERKSOMHET

Deltar i lek med andre barn over tid
Deltar i rolleleik
Følger sosiale spilleregler
Forteller en historie med en viss sammenheng
Gjør seg forstått og tar mottakerens perspektiv
Kan fortelle vitser/gåter
Holder oppmerksomhet mot noe over lengre tid
Kan leike uten å forstyrre/avbryte andre
Leiker/deltar i frie aktiviteter på en adekvat måte

SPRÅKFORSTÅELSE, SPRÅKLIG BEVISSTHET

Forstår barnet gradbøyning av adjektiv?
(Eks: mindre, kortere, største)
Forstår negasjon i innføyde setninger?
(Eks: Gi meg den eller det som ikke er gult)
Kan fortelle noe om hva ting er?
(Eks: Hva er en sykkel?)

Kan rime på egen hånd?
Kan lytte ut første lyd i ord?
Kan skrive navnet sitt?

UTTALE, ORDPRODUKSJON, SETNINGSPRODUKSJON

Kan uttale konsonantsammensetninger i ord
(Eks: trapp, klokke, veske, fisk)
Uttaler s-lyden riktig
Uttale r-lyden riktig (i samsvar med dialekt)
Bruker fargenavn i relasjon til andre ord
(Eks: hvit hest, rødt hjerte)
flertallsform av substantiv
Begynt å bruke overbegrep?
(Eks: husdyr- ville dyr - tamme dyr,
vinterklær - sommerklær)
Bruker ord for antall, form og størrelse
Stiller hvorfor og hvordan - spørsmål
Bruker setninger som viser til noe som har hendt, skal hende
Bruker fordi - setninger

FRA FØRSKOLEALDER TIL GRUNNSKOLE

BEKYMRING KNYTTET TIL SPRÅKUTVIKLING SYSTEMATISK OBSERVASJON TILTAK, EKSEMPLER

BEKYMRING KNYTTET TIL SPRÅKUTVIKLING

Er det åpne felt innenfor sirkelen i TRAS?
Har det manglet systematiske tiltak over
tid?

Sammenheng språkutvikling og sosialt
samspill ?

Er det grunn til bekymring knyttet til
nødvendig samarbeid mellom barnehage
og foresatte ?

Er det manglende rutiner mellom
samarbeidspartnere ved overgang
førskolealder til skole som virker negativt inn
for enkeltbarn med behov for
oppfølging videre?

SYSTEMATISK OBSERVASJON

TRAS brukes som verktøy for systematisk
observasjon og utgangspunkt for tiltak i
barnehagen

TRAS første del av høsten på 1. klasse
dersom barnet ikke har gått i barnehage

Språk 5-6 enkeltbarn ved behov

TILTAK, EKSEMPLER

Generelt

Legge til rette for å utvikle rolleleik
Legge til rette for å utvikle
fortellerkompetanse,
det å lytte og å ta tur
Utvikle det å kunne sette ord på egne
opplevelser og følelser

Språkleiker med fokus på
rim og rytme, sangleiker
Tekstskaping i fellesaktiviteter og tema
Gi anledning til skriveaktiviteter

Lese jevnlig for og med barna
Gi rom for refleksjon knyttet til ords
betydning i daglige samtaler og ved
høytlesning

Sørge for lett tilgang til barnebøker i
avdelingen
La barna utforske bøker med bilder og tekst

Mindre språkgrupper og førskolegrupper

Begrepslæring etter modell fra
Bredtvet Kompetansesenter og PPT i Fosen
Arbeide parallelt med form og innhold i ord og
uttrykk

Bruke fri assosiasjon og tankekart og
begrepskart med konkreter og bilder knyttet
til ord og begreper som er aktuelle for barna
Gjenfortelling

Være spesielt oppmerksom på behov hos
minoritetsspråklige barn og barn med
språkvansker

FRA FØRSKOLEALDER TIL GRUNNSKOLE

OPPFØLGING OG SAMARBEID KRAV TIL KOMPETANSE

OPPFØLGING OG SAMARBEID

Barnehagen samarbeider med foresatte om viktigheten av språkarbeidet i barnehagen og språkstimulering generelt

Barnehagen samarbeider om TRAS inkl tiltak med foresatte

Barnehagen innhenter skriftlig samtykke i foreldresamtale vedr enkelt barn samarbeider med foresatte om infoarket som sendes/ leveres skolen før 01.05. før skolestart

For barn uten barnehageplass: Helsesøster har ansvaret for informasjon til skolen med samtykke av foresatte

Barnehagen samarbeider med PPT om temakveld for foreldre med fokus på språk siste året i barnehagen

Barnehage og skole samarbeider om foreldremøte ved skolestart som inkluderer info om Hjelpemiddelapparatet

KRAV TIL KOMPETANSE

Personalet

Grunnleggende kunnskap om lovverk og rammeplan or barnehagen

Grunnleggende kunnskap om barns språkutvikling Kjenne godt til Nye Tras og Håndboka som verktøy godt observasjon og tiltak

Styrer og pedagogiske ledere

Pedagogiske ledere skal ha kunnskap om

Lovverk, læreplan og arbeidsmåter i

begynneropplæringen i skolen

Ansvar for å organisere jevnlig kollegaveiledning internt

Barnehageansatte gis anledning til å delta i faglige nettverk/kurs: Fokus på barns språklige utvikling og der både pedagoger i barnehage og skole er målgruppe

1. KLASSETRINN

IDEELLE MESTRINGSMÅL

SPRÅKLIG BEVISSTHET - SPRÅKETS OPPBYGGING BEGREPSUTVIKLING OG MUNTLLIG DELTAKELSE LÆRINGSSTRATEGIER

SPRÅKLIG BEVISSTHET, KUNNSKAP OM SPRÅKETS OPPBYGGING

Rime på egen hånd

Framføre dikt, regler og sanger

Fortelle og gjenfortelle korte
historier, vitser, gåter

Bli fortrolig med egen
artikulasjon: kjenne, smake på
lyder(speil)

Kunne uttale ord langsomt og med
kontrollert artikulasjon

Kunne klappe stavelser
Vite forskjell på stavelse, ord og
setning

Vite sammenheng mellom bokstav
og lyd
Kunne forskjell på bokstavnavn og
lyd

Telle lyder i ord.

Finne lydenes plassering i ord.

Kunne si lydene i to - og trelydsord

BEGREPSUTVIKLING OG MUNTLLIG DELTAKELSE

Kunne ta tur, lytte til lærer og medelever

Uttrykke begrepsforståelse og egne meninger sammen med
medlever og lærere

Utvikle muntlig språk og begrepsforståelse ved å delta i
leikpreget aktivitet som regler/rim/sanger/skuespill

Delta i samtaler om egen læring sammen med
foresatte og lærer

LÆRINGSSTRATEGIER: "LÆRE Å LÆRE"

Aktivere bakgrunnskunnskaper/forkunnskaper

Bli fortrolig med læresamtalen i daglig undervisning

Kunne assosiere til tankekart/tegnekart på tvers av
fag/emner

Lære å bruke strukturerte tankekart

Bli introdusert for begrepskart gjennom modellering fra
lærer

1. KLASSETRINN

IDEELLE MESTRINGSMÅL SKRIVEKOMPETANSE - LESEKOMPETANSE BRUK AV DIGITALE LÆRINGSVERKTØY

UTVIKLING AV SKRIVEKOMPETANSE

Skrive eget for- og etternavn
Etablere riktig blyantgrep
Utrykke seg skriftlig gjennom å tegne/leikeskrive /skrive fritt

Etablert riktig skriveretning
Tilpasset støtte i hermeskriving og kopiering
Være vant med å skape tekst med eller uten skrivehjelp

Få erfaring med portefølje/mappe i egen læringsprosess

Bruke tegning og skrijving i læringsstrategi - skjema

Se skrivehjulet
Skrivesenteret.uis.no

UTVIKLING AV LESEKOMPETANSE

Være fortrolig med å bli lest for sammen med andre elever i kortere økter daglig

Kunne delta i samtale med en eller flere om det som blir lest

Vite hvordan ei bok er bygd opp:
Første side, siste side, oppstart på side, leseretning

Være vant med daglige økter for å granske/ lese bildebøker/tilpasset litteratur alene og i gruppe

BRUK AV DIGITALE LÆRINGSVERKTØY

Kunne bruke data til å leike skrive/skrive ord og tekster

Kunne lagre egne arbeider i egen mappe på data

Kunne hente fram fra samme mappe med tilpasset støtte

Bli introdusert for lesebrett/nettbrett og smartboard

1. KLASSETRINN

SYSTEMATISK OBSERVASJON OG KARTLEGGING BEKYMRING KNYTTET TIL UTVIKLING EKS PÅ ARBEIDSMÅTER I OPPFØLGING

SYSTEMATISK OBSERVASJON OG KARTLEGGING

Obligatorisk i Nord- Fosen

KTI, etter skolestart tidlig høst

IL- Basis, gruppeprøve gjennom året

Udir: Leseprøve, vår
Udir : Regneprøve, vår, NB
obligatorisk i Nord- Fosen

Individuelt ved behov/ supplement

20 spørsmål om språkferdigheter

IL- Basis : individuelle prøver

Nye TRAS
(alderuavhengig skjema)
Språk 5-6
Språk 6-16

Lundberg og Herrlins
lesutviklingskjema

Lundbergs skriveutviklingskjema
Ringeriksmaterialet

BEKYMRING KNYTTET TIL

Det å bli lest for

Interesse for å leike med språket

Det å gjøre seg forstått

Uttale

Resultat av systematisk observasjon

Mistrivsel i elevgruppa, sammen med enkeltbarn eller/og
voksne

Kontakt mellom heim og skole

De nevnte punktene på lista over mestringsmålene

EKS PÅ ARBEIDSMÅTER I OPPFØLGING

Språkleiksgrupper
Begrepslæringsmodell, PPT i Fosen og Bredtvet
Stasjonsarbeid ut fra behov

Forsterket foreldresamarbeid
Forsterket klassemiljøarbeid

Styrking av minoritetsspråklige elever med vekt på å
utvide ordforråd, begreps- og syntaksforståelse

1. KLASSETRINN

SAMARBEID OG OPPFØLGING KRAV TIL KOMPETANSE OG KOMPETANSEUTVIKLING

SAMARBEID OG OPPFØLGING

Observasjoner, kartlegging og tiltak drøftes med foresatte

Faste møter mellom lærerteam, leseveileder og rektor vedr kartlegging og systematiske observasjoner av årstrinnet

Skolen skriftliggjør kartleggingsresultat på klassenivå.

Skolens ledelse arkiverer i Kvalitetssikringspermen/ mapper

Konsultasjoner med PPT etter fastsatt plan, for øvrig etter behov

Se punkt under overgang førskolealder /skole:
Rektor har ansvar for infomøte for foresatte vedr skolestart i samarbeid med barnehagens ledelse

Barnehagen sender skriftlig informasjonsark ang skolestartere i samråd med foresatte til rektor ved mottakerskole i mai før sommerferien

Skolen arrangerer temamøte for foreldre i løpet av høsten med fokus på språk, skriving og lesing, eventuelt i samarbeid med PPT

KRAV TIL KOMPETANSE OG KOMPETANSEUTVIKLING

Kontaktlærere innehar kunnskap om lovverk og læreplan for skolen samt lovverk og rammeplan for barnehagene

Rektor setter av tid for lærerteamene til kollegaveiledning med fokus opplæring i 1. klasse.

Rektor sørger for at nytilsatte får innføring i strategiplan og forpliktelsene som ligger innbakt

Rektor setter av tid for kontaktlærere til å delta i faglige nettverk som angår begynneropplæring

Rektor har ansvar for at ansatte får tilført kompetanse ved å delta på kurs og nettverk med fokus anerkjent forskning og metoder rundt barns tidlige språk, lese - og skriveutvikling

2. KLASSETRINN

IDEELLE MESTRINGSMÅL SPRÅKLIG BEVISSTHET - SPRÅKETS OPPBYGGING BEGREPSUTVIKLING OG MUNTLLIG DELTAKELSE LÆRINGSSTRATEGIER

SPRÅKLIG BEVISSTHET, SPRÅKETS OPPBYGGING

Se alle punktene under første årstrinn:

Disse videreføres i takt med elevens utvikling

Utvikle bevissthet om morfemer: Leik med ord , finne ord i ord.

Kunne gjenkjenne, skrive og benevne alle bokstaver

Vite forskjell på store blokkbokstaver og små trykkbokstaver.

Kunne danne ord med alle bokstaver

Kjenne igjen de mest høyfrekvente småord som jeg, og, men osv

Vite hva punktum og spørsmålstegn betyr i en setning.

BEGREPSUTVIKLING OG MUNTLLIG DELTAKELSE

Videreføre punkt under første årstrinn.

Utvikle muntlig språk og begrepsforståelse i samtale med lærere og medlever

Kunne ta imot muntlig veiledning alene og i gruppe

Kunne gi positiv og adekvat respons til medelever i gruppe

Kunne lære replikker og delta i framføringer knyttet til tema/emner og interesseområder

Kunne delta i samtale om egen læringsutvikling med bakgrunn i egen portefølje i elevsamtaler og foreldrekonferanser

Gjenfortelle en historie, gi et muntlig sammendrag

LÆRINGSSTRATEGIER: "LÆRE Å LÆRE"

Utvikle læresamtalen på tvers av fag/emner

Lære å bruke fr assosiasjons tanke/tegnekart

Videreføre i strukturerte tankekart

Få kjennskap til venndiagram /samskjema gjennom modellering fra lærer

Kunne bruke begrepskart

Lære å finne nøkkelord/ sentrale ord i tekst

Lærer modellerer VØL- skjema

2. KLASSETRINN

IDEELLE MESTRINGSMÅL SKRIVEKOMPETANSE LESEKOMPETANSE

SKRIVEKOMPETANSE

Se alle punkt under første årstrinn: Videreføre disse

Ha etablert riktig blyantgrep

Kunne skriveretning og riktig bokstavforming

Kunne skrive små og store bokstaver

Kunne skrive enkle lydrette ord

Kunne dele hørte, lydrette ord i stavelser og fastholde stavelsene under skriving, opp til tre stavelser

Kunne formulere korte setninger skriftlig

Kunne variere oppbygging av en setning på minst to måter, f. eks. snu fra fortellende til spørrende

Læringsstrategiene integreres i skriveprosessen

LESEKOMPETANSE

Se alle punkter under første årstrinn
Tilpasse videre ut fra disse

Kunne lese enkle ord og enkel tekst med sikker fonologisk lesestrategi

Avkode og forstå enkel ord og tekst

Kunne lese vanlige ord med automatikk mot slutten av skoleåret

Kunne stille spørsmål til tekst og til bilder

Bli fortrolig med helhetslesing som arbeidsmåte

Være fortrolig med faste daglige lesestunder og opplesninga av eventyr og fortellinger

Bøker, bildebøker, tegneserier bør være lett tilgjengelig i klasserommet og tilpasses elevenes lesenivå

Være fortrolig med bruk av bibliotek i skolen og i egen kommune

DIGITALE LÆRINGSVERKTØY

Bruke data til tekstsaking

Lagre selvproduserte tekster på data og annen portefølje og hente fram igjen

Ha tilgang til å skrive på data

Kunne bruke lese Brett/nettbrett i lesing og informasjonsinnhenting

2. KLASSETRINN

BEKYMRING KNYTTET TIL UTVIKLING SYSTEMATISK OBSERVASJON OG KARTLEGGING EKS PÅ ARBEIDSMÅTER - TILTAK

BEKYMRING KNYTTET TIL

Systematisk observasjon/ kartlegging

Viser liten interesse for grunnleggende skrive og leseopplæring

Ikke interessert i tegning/skriving/data

Mestrer ikke forbindelsen lyd - bokstav

Gjenkjenner/ gjenkaller/ benevner få bokstaver etter første halvår

Betydelige skrivemotoriske problemer og vansker med blyantgrep

Eleven mistrives i elevgruppa, og/ eller sammen med voksne

Bekymring knyttet til kontakt heim-skole

Eleven strever med flere av de nevnte punktene

SYSTEMATISK OBSERVASJON OG KARTLEGGING

Obligatorisk

Udir leseprøve (vår)
Udir regneprøve
Ordleseprøve OL 64 (tidlig høst)
Setningsleseprøve SL 1 (tidlig høst)

Individuelt ved behov / supplement

20 spørsmål om språkferdigheter
IL- basis, individuelle prøver
Carlsten kartleggingsprøve
Språk 6-16

Lundbergs skriveutviklings skjema
Lundberg og Herrlins leseutviklings skjema

TILTAK/EKS PÅ ARBEIDSMÅTER

Differensierte språkleiksgrupper i intensive perioder
Språkverksted etter modell fra Bredtvet og PPT

Intensive lesekurs med helhetslesing 6-8 uker

Tilpasning med økter alene med lærer med lesing og skriving ca 15- 20 min.

For elever med flerspråklig/ tospråklig bakgrunn:
Utvide ordforråd, begreper og syntaksforståelse
Forsterking av foreldresamarbeid og
Systematisk klassemiljøarbeid

2. KLASSETRINN

SAMARBEID OG OPPFØLGING KRAV TIL KOMPETANSE OG KOMPETANSEUTVIKLING

SAMARBEID OG OPPFØLGING

Kontaktlærer har utviklingsamtaler med elev og foresatte

Observasjoner, kartlegging og tiltak drøftes med foresatte

Faste møter mellom lærerteam og rektor vedr kartlegging og systematiske observasjoner av årstrinnet

Skolen skriftliggjør kartlegging og tiltak i en egen kvalitetssikringsperm

Konsultasjoner med PPT etter kartlegging og etter fastsatt plan, for øvrig etter behov

Skolen arrangerer temamøte for foreldregruppa i løpet av høsten med innhold fra strategisk plan, eventuelt i samarbeid med PPT

KRAV TIL KOMPETANSE OG KOMPETANSEUTVIKLING

Kontaktlærere innehar kunnskap om lovverk og læreplan for skolen og lovverk og rammeplan for barnehagene

Rektor setter av tid for lærerteamene til kollegaveiledning på nødvendige fokusområder i planen

Rektor sørger for at nytilsatte får innføring i strategiplane og lærerens forpliktelsene som ligger innbakt i planen

Rektor setter av tid for kontaktlærere til å delta i faglige samlinger som dekker både førskole og 1. -4. klassetrinn i grunnskolen

Rektor har ansvar for at ansatte får tilført kompetanse ved å delta på kurs, fagsamlinger og veiledningsmøter der innhold i planen er sentrale tema

TREDJE KLASSETRINN

IDEELLE MESTRINGSMÅL SPRÅKLIG BEVISSTHET BEGREPSUTVIKLING - MUNTLLIG DELTAKELSE LÆRINGSSTRATEGIER

SPRÅKLIG BEVISSTHET - SPRÅKETS OPPBYGGING

Se alle ideelle mål under 1. og 2. årstrinn:
Disse følges opp i takt med elevenes
utvikling.

Gjenkjenne, skrive og benevne alle
bokstaver

Kjenne de mest vanlige
småorda som jeg, meg, deg, seg, men, hva,
hvem, hvor, det, de, der her, er osv

Dele opp lydrette ord i stavelser,
prikke ut vokaler, sette delestreker
mellom stavelser, kunne brikkestaving

Bli kjent med språklige kontraster

Kunne lage minimum to varianter av
setninger med samme ordtilfang.

BEGREPSUTVIKLING OG MUNTLLIG DELTAKELSE

Videreføre pkt fra 1. og 2. årstrinn

Uttrykke forståelse ved å kunne stille relevante til
tekst med kjent innhold

Uttrykke egen begrepsforståelse ved å forklare,
fortelle til andre.

Ta imot og gi beskjeder med tilstrekkelig/adekvat
ordforråd.

Utvikle språkforståelse ved å bli kjent med hvordan
valg av ord, stemmebruk og intonasjon gir ulik mening
i samtale og tekst

Videreutvikle bruk av portefølje som utgangspunkt
for samtale med lærer og med lærer og foreldre

LÆRINGSSTRATEGIER: "LÆRE Å LÆRE"

Strategier videreføres fra 1. og 2. årstrinn:
aktivere bakgrunnskunnskap,
bruke tankekart og begrepskart

Kunne bruke venndiagram /samskjema

Kunne hente ut nøkkelord/ sentrale ord i tekst

Lærer modellerer V-Ø-S-L-E/V-Ø- L

3. KLASSETRINN

IDEELLE MESTRINGSMÅL SKRIVEKOMPETANSE LESEKOMPETANSE

SKRIVEKOMPETANSE

- Se pkt under 1. og 2. årstrinn:
Videreføres i takt med elevenes utvikling
- Kunne skrive og danne ord med alle bokstavene
- Skrive lydrette ord
- Dele opp lydrette ord i stavelser, prikke vokaler
- Sette delestreker på ord opptil 3 stavelser og klare og fastholde disse under skriving
- Kunne om ords morfologiske struktur og benytte kunnskapen under skriving
- Skrive enkle og sammenhengende tekster
- Skrive brev
- Være fortrolig med logg, friskriving og skriving knyttet til læringsstrategi - skjemaer
- Utvikle sammenhengende håndskrift
- Kunne bruke punktum og stor bokstav i skriving
- Kunne bruke IKT som skriveverktøy

LESEKOMPETANSE

- Se alle punkt under 1. og 2. årstrinn
- Lese lettleste/tilpassa tekster på eget automatisert lesenivå
- Kunne angripe lengre ord under lesing ved å dele opp ord og å bruke fonologisk lesestrategi
- Ha tilegnet seg kunnskap om ords morfologiske struktur og kunne bruke denne kunnskapen under lesing
- Finne sentrale meningsbærende ord i tekst
- Kunne gjengi innhold av egenlest tekst
- Være kjent med ulike sjangre:
Skjønnlitterære tekster i barnebøker
Dikt, sagn, eventyr, fabler, myter, legender, brev, avisstoff, faktastoff
- Være vant med lesekvart/lesesiesta leseøkt til fastsatt tid i skoledagen
- Være godt kjent med biblioteket og med lånerutiner av bøker ved egen skole og i kommunen

3. KLASSETRINN

BEKYMRING KNYTTET TIL UTVIKLING KARTLEGGING EKS PÅ ARBEIDSMÅTER - TILTAK

BEKYMRING KNYTTET TIL

Se pkt under 2.klassetrinn
Utvikling av språklig bevissthet
og/ eller språket generelt

Eleven skjønner ikke sammenheng
lesing og språk

Viser liten interesse/motivasjon for lesing
generelt
Forstår lite av teksten som
han/ hun leser selv og/eller når det
blir lest for han/henne

Under kritisk grense på kartleggingsprøver
Mistrivsel generelt

KARTLEGGING

Obligatorisk i Nord- Fosen

Udir: leseprøve - vår
Udir: regneprøve- nb obl. i Nord-Fosen, vår
OL 120 OG MiniSL 2 - tidlig høst

Individuelt ved behov/supplement

Carlsten kartleggingsprøve
Div individuelle prøver i IL- Basis,
Arbeidsprøven Fra Bredtvet
Språk 6-16
Lundberg og Herrlins leseutviklingsskjema
Lundbergs skriveutviklingsskjema

EKS ARBEIDSMÅTER/ TILTAK

Differensiering i lese- skrivegrupper i
intensive perioder

Lsekurs med helhetslesing
6-8uker

Begrepslæringsmodellen, utviklet i
Blant annet i Fosen, gruppe og klasse

Stasjonsarbeid

Fokus på modellering av lese - og
læringsstrategier i ulike sjangre i
leseundervisningen

Veiledet lesing som metode

Forsterket foreldresamarbeid
Forsterket klassemiljøarbeid

For flerspråklige elever

Ekstra vekt på å utvide
ordforråd, begreps - og
syntaksforståelse

Vekt på bokstavopplæring

Vekt på å utvikle leseforståelse

3. KLASSETRINN

SAMARBEID OG OPPFØLGING KRAV TIL KOMPETANSE OG KOMPETANSEUTVIKLING

SAMARBEID OG OPPFØLGING

Kontaktlærer har utviklingssamtaler med elev og konferanser med elev og foresatte

Observasjoner, kartlegging og tiltak drøftes med foresatte

Faste møter mellom lærerteam og rektor vedr kartlegging og systematiske observasjoner av årstrinnet

Møte med PPT etter fastsatt plan i skolens årskalender

Oppfølging av PPT opp mot individ - og systemnivå ved behov

Skolen arrangerer temamøte for foreldregruppa i løpet av høsten knyttet til planen, eventuelt i samarbeid med PPT

KRAV TIL KOMPETANSE OG KOMPETANSEUTVIKLING

Kontaktlærere innehar kunnskap om lovverk og ny læreplan for skolen og lovverk og rammeplan for barnehagene

Rektor setter av tid for lærerteamene til kollegaveiledning på fokus - området

Rektor sørger for at nytilsatte får innføring i strategiplanen og forpliktelsene som ligger innbakt

Rektor setter av tid for kontaktlærere til å delta i faglige samlinger som angår barnehage og 1.- 4. trinn

Rektor har ansvar for at ansatte får tilført kompetanse ved å delta på kurs/ fagsamlinger med fokus på barns språk, skrive og leseutvikling og læringsstrategiene

4. KLASSETRINN

IDEELLE MESTRINGSMÅL SPRÅKLIG BEVISSTHET - SPRÅKETS OPPBYGGING BEGREPSUTVIKLING - MUNTLLIG DELTAKELSE

SPRÅKLIG BEVISSTHET - SPRÅKETS OPPBYGGING

Se alle ideelle mål under 1. -3. årstrinn:

Disse følges opp i takt med elevenes utvikling

Være sikker på hva som er konsonanter og vokaler.

Kunne dele i stavelser, ord og setninger

Ha kjennskap til ordklasser og deres funksjon.

Kunne definere hva en setning er

Gjenkjenne og samtale om språklige og estetiske virkemidler i sammensatte tekster

Kunne beskrive språkbruk og likheter og forskjeller på utvalg av norske dialekter og forstå noe svensk og dansk tale

BEGREPSUTVIKLING - MUNTLLIG DELTAKELSE

Kunne praktisere regler for gruppesamtale.

Kunne gi uttrykk for egne tanker og begrepsforståelse med bakgrunn i egen opplevelser, og interesseområder, litteratur, teater, film, dataspill og programmer i TV og radio,

Være fortrolig med å stille relevante spørsmål til lesetekster og i muntlige samtaler

Være fortrolig med å framføre egne tekster for medelever

Kunne oppsummere en lesetekst og si noe om hva som kan skje videre ut fra leseteksten

Samtale om utvalgt litteratur på nynorsk, samisk og andre språkkulturer

Kunne bruke Internett til litteratursøk og forklaringer og begrunne valg i samtale

LÆRINGSSTRATEGIER: "LÆRE Å LÆRE"

Strategier videreføres fra 1. 2. og 3. årstrinn
Se progresjonsplan

Kunne bruke FoSS- strategien
Kunne bruke styrkenotat

Bruke begrepskart
Bli kjent med bruken av spoletekst
Bruke strategiene tverrfaglig

4. KLASSETRINN

IDEELLE MESTRINGSMÅL SKRIVEKOMPETANSE LESEKOMPETANSE

SKRIVEKOMPETANSE

Se pkt under tidligere årstrinn
Kunne gjennomføre et selvstendig skrivearbeid

Ha etablert sammenhengende skrift.
Kunne bruke data som skriveredskap

Strukturere en tekst skriftlig
med begynnelse, handling, avslutning

Lære å variere språket i skriftlig arbeid:
Setningsproduksjon og ordforråd

Kunne lage tre variasjoner ut fra en setning

Ha kjennskap til prosessorientert skrivning
og være fortrolig med å sammenligne
tekster i skriveprosessen, gi og motta
respons

Ha erfaring med å skrive saksprosa
i arbeid på tvers fag
(jfr læringsstrategiene)

Lage sammensatte tekster ved
kombinasjon av tekst, lyd og bilde

Kunne bruke ordliste
Jobbe med rettskriving ut fra individuelt
behov

Se : skrivesenteret.no

LESEKOMPETANSE

Se pkt under 1.2. og 3. årstrinn.
Disse videreføres i takt med elvenes utvikling

Kunne lese tilpasset tekst flytende

Kunne lese de 100 mest vanlige orda ortografisk

Mestre mer komplisert ordlesing ved bruk
av fonologisk strategi

Kunne variere læringsstrategier i arbeid
med tekst for å forstå og lære

Kunne lese sammensatte tekster i ulike
fagområder, for eksempel tabeller, kart osv

Vite at ord i teksten kan vise til hovedord
i samme tekst

Etablert kunnskap om ords morfologiske struktur
og kunne bruke denne kunnskapen under lesing

Være vant med daglige leseøkter i skoletida
(lesekvart/lesesiesta)

Kunne lese for andre

Være vant med å bruke bibliotek

Kunne bruke Internett til litteratursøk
Lærer fokuserer på nettvett

4. KLASSETRINN

BEKYMRING KNYTTET TIL UTVIKLING SYSTEMATISK KARTLEGGING EKSEMPLER PÅ ARBEIDSMÅTER OG TILTAK

BEKYMRING KNYTTET TIL

Liten eller ingen framgang i språklig utvikling

Fortsatt vansker med avkoding og leseforståelse

Begrenset repetoir når det gjelder strategier for lesing og læring

Under kritisk grense på kartleggingsprøver

Tiltak over tid som ikke har ført til framgang

SYSTEMATISK KARTLEGGING

Obligatoriske prøver i lesing og regning

Høien mfl: Setningsleseprøve S- 40 høst og vår

Carlsten: sept - mars/ april

Ordkjedetesten : sept - mars/ april

Myhre: Kartleggingsprøve i matematikk slutten av skoleåret

Individuelt ved behov/ supplement

Arbeidsprøven fra Bredtvet
Språk 6-16

Lundberg og Herrlins leseutviklings skjema

Lundberg skriveutviklings skjema

Logos

G. Malmer : ALP :Analyse av leseforståelse innenfor problemløsning

Udir: Digitale ferdigheter 4. trinn

EKS ARBEIDSMÅTER OG TILTAK

Differensiering i språkarbeidsgrupper i intensive perioder

Lesekurs med helhetslesing 6 - 8 uker

Begrepslæringsmodell, utviklet og prøvd med effekt i bla Fosen, klasse og gruppe

Stasjonsarbeid

Modellering og bruk av lese - og læringsstrategier i ulike sjangre i leseundervisningen

Veiledet lesing

Forsterket foreldresamarbeid

Forsterket klassemiljøarbeid

For flerspråklige elever

Ekstra vekt på å utvide ordforråd, begreps - og syntaksforståelse

Vekt på formell bokstavopplæring

Vekt på å utvikle leseforståelse

4. KLASSETRINN

SAMARBEID OG OPPFØLGING KRAV TIL KOMPETANSE OG KOMPETANSEUTVIKLING

SAMARBEID OG OPPFØLGING

Kontaktlærer har utviklingsamtaler med elev og konferanser med elev og foresatte

Observasjoner, kartlegging og tiltak drøftes med foresatte

Faste møter mellom lærerteam og rektor vedr kartlegging og systematiske observasjoner av årstrinnet

Oppsummerings- og evalueringsmøter med PPT etter avtalte datoer i årsplan

Skolen arrangerer temamøte for foreldregruppa i løpet av høsten knyttet til innhold i planen, eventuelt i samarbeid med PPT

KRAV TIL KOMPETANSE OG KOMPETANSEUTVIKLING

Kontaktlærere innehar kunnskap om lovverk og ny læreplan for skolen og lovverk og rammeplan for barnehagene

Rektor setter av tid for lærerteamene til kollegaveiledning på fokus - områder i planen

Rektor sørger for at nytilsatte får innføring i strategiplanen og forpliktelsene som ligger innbakt

Rektor har ansvar for at kontaktlærere og andre ansatte kan delta i fagsamlinger, nettverk kurs og veiledning som angår innhold i og oppfølging av planen

5.-7. KLASSETRINN

IDEELLE MESTRINGSMÅL

SPRÅKETS OPPBYGGING - ORD OG BEGREPSUTVIKLING MUNTlig DELTAKELSE

SPRÅKETS OPPBYGGING - ORD OG BEGREPSUTVIKLING

Videreutvikle kunnskap om ordklasser

Videreutvikle setningsoppbygging og funksjon i språket

Forklare likheter og forskjeller mellom muntlig og skriftlig språk

Ha kunnskap om ulike sjangre og teksttyper i ulike fag

Videreutvikle ord- og begrepsforståelsen i ulike fag / emner og i sosialpedagogiske sammenhenger

MUNTlig DELTAKELSE

Presentere egne leseerfaringer

Opptre i ulike språkroller/muntlige fremføringer med mottakerbevissthet

Ha respekt for - og ta hensyn til - andres meninger og forståelse

Kunne gi en begrunnet vurdering av egne og andres muntlige framføringer

Uttrykke og argumentere for egne holdninger, forståelse og synspunkter

Eleven skal kunne lytte aktivt til andre

5.-7. KLASSETRINN

IDEELLE MESTRINGSMÅL SKRIVEKOMPETANSE LESEKOMPETANSE BRUK AV DIGITALE LÆRINGSVERKSTØY

SKRIVEKOMPETANSE

Rettskriving/formell skriving

Videreutvikle en sammenhengende og funksjonell håndskrift

Mestre ortografisk skriving

Mestre tegnsetningsregler: punktum, spørsmålstegn, utropstegn og komma

Ha et variert ordforråd i bruk av ulike setningskonstruksjoner

Tekstskaping

Kunne omsette tanker, ideer og følelser til skriftlig tekst

Kunne skrive ulike sjangere med mottakerbevissthet

Kunne dra nytte av respons (både underveis - og sluttrespons)

Skrivehjulet. skrivesenteret.no

LESEKOMPETANSE

Kunne anvende forskjellige lesestrategier til forskjellige typer tekster :

Skumlesing - punktlesing - nærlesing - opplevelseslesing

Kunne forstå det eksplisitte innholdet: Ord, setninger, struktur

Kunne forså det implisitte innholdet: det som ligger bak og mellom linjene, samt egen fortolkning og gjenskaping

Ha god begrepsforståelse og " fange" nøkkelord/ meningsbærende ord i teksten

Kunne anvende oppslagsverk: fagbøker, ordbøker, leksikon for å søke mening

Lese og gjengi innholdet i enkle litterære tekster på svensk og dansk

BRUK AV DIGITALE LÆRINGSVERKTØY

Fortsatt fokus på nettvett

Ha etablert gode og funksjonelle ferdigheter innen Fronter/ It`s Learning

Word, Excel og Power- Point, bruk av lesebrett

Følge skolens IKT- reglement

Kjenne til lov om personvern og opphavsrettslige regler

Lære kritisk kildebruk på internett

5. -7. KLASSETRINN

LÆRINGSSTRATEGIER

Organisering av kunnskap - tekststrukturelle virkemidler

LÆRINGSSTRATEGIER

Organisering av kunnskap

Lærerne har ansvar for å veilede og modellere ulike læringsstrategier i den daglige undervisningen

Videreføre og utvikle læresamtalen

Begrepskart brukes på tvers av fag og emner 5. -7. klassetrinn

BISON- overblikk: Bilde - Innledning - Slutten - Overskrift - NB - ord:
Introduseres i 5. klasse og videreutvikles på trinnene

Kolonnenotat/ rammenotat

Videreføre bruk av Venn-diagram/ samskjema

Videreføre VØL: Vet(Bakgrunnskunnskap)- Ønsker å lære - Lært

Bruke spoletekst

Bruke Styrkenotat

Elevene lærer å velge strategier som er mest hensiktsmessig for egen læringsprosess ut fra teksttyper og fag/emner

Lære bruk av tekststrukturelle virkemidler

Margtekst og bilder

Ingress

Nøkkelord og -setninger

Oppsummering/sammendrag

NB - ord

5.-7. KLASSETRINN

ARBEIDSMÅTER OG EKSEMPLER PÅ TILTAK

ARBEIDSMÅTER OG EKSEMPLER PÅ TILTAK

Begrepslæring og styrking av ordforråd i klassen

Lærer modellerer lesestrategier i ulike sjangrer i leseundervisningen

Fokus på lese - og læringsstrategier i alle fag: se under læringsstrategier

Begrepsforklaringer og bruk av læringsstrategier i alle fag

Fokus på ulike lesemåter: skumlesing, punktlesing, nærlesing og opplevelseslesing., kor - sam- og veksellesing

Helhetslesing som klassetiltak og i gruppe med tema fra fag (se rev. Regional Håndbok)

Lesekvart

Lesing for andre

Tilpasset lesekort med vekt på tema

Intensive Lese- og skrivekampanjer

Samarbeid med bibliotek

Låning av bokkasser

Litterære samtaler

Dramatisering

Leselogg - lesesirkel - bokanmeldelser

Kreativ skriving

Mappearbeid

Proessorientert skriving

Skrivehjulet. skrivesenteret.no

Organisering på gruppenivå

Begrepslæringsmodellen, utviklet og prøvd med effekt i bla Fosen

Lesekurs med helhetslesing 6-8-uker

Stasjonsarbeid

Veiledet lesing

For flerspråklige elever

Ekstra vekt på å utvide ordforråd,

begreps - og syntaksforståelse

Vekt på formell bokstavopplæring

Vekt på å utvikle leseforståelse

5.- 7. KLASSETRINN

SYSTEMATISK KARTLEGGING BEKYMRING KNYTTET TIL UTVIKLING SAMARBEID OG OPPFØLGING

SYSTEMATISK KARTLEGGING

5. klassetrinn - obligatorisk, N-F

Nasjonale prøver i lesing, regning og engelsk, tidlig høst
Carlsten skrive- og leseprøve, sept-mars/april
Ordkjedetest, sept- mars/april
Setningslese prøve S-40 april

6. klassetrinn - obligatorisk N-F

Setningsleseprøve S-40, sept/ april
Carlsten skrive- og leseprøve, sept-mars/april
Ordkjedetest, sept - mars/april

6. Malmers ALP, regning, september

7.klassetrinn - obligatorisk -N-F

Setningsleseprøve S-40, sept/april
Carlsten skrive- og leseprøve, sept- mars/april
Ordkjedetest, sept- mars/april

6. Malmers ALP, regning, september
Myhres prøve i regning ,mars-april

Individuelt ved behov/ supplement 5.-7.

20 spørsmål om språkferdigheter

Arbeidsprøven fra Bredtvet(statped.no)

Språk 6-16

Leselos
Logos

Udir.: Læringsstøttende prøver i matematikk , digitale

BEKYMRING KNYTTET TIL UTVIKLING

Under kritisk grense på kartleggingsprøver
Observerte avvik fra forventet utvikling i læringsprosessen
Mistrivsel

SAMARBEID OG OPPFØLGING

Uviklingsamtaler med elev og konferanser med elev og foresatte
Observasjoner, kartlegging og tiltak drøftes med foresatte
Faste møter mellom lærerteam og rektor vedr kartlegging og systematiske observasjoner av elever og klassetrinn
Oppsummerings- og evalueringsmøter med PPT etter avtale i årsplan og behov for øvrig

Temamøter for foresatte ut fra innhold i plan

Skolen arrangerer i løpet året , eventuelt i samarbeid med PPT
Innhold : *Lesing i alle fag og læringsstrategier, Det digitale klasserommet, overgang til 5. trinn, overgang 8 . trinn*

Informasjonsmøter mellom avgivende og mottakende lærere/skole om:

Lese- og skriveutvikling, bruk av lese- og læringsstrategier
Tiltak som er viktig å videreføre opp mot enkeltelever og gruppe elever ut fra behov

Samarbeid med andre

Skolens rektor ansvarlig for å følge nedfelte samarbeidsrutiner med kommunens tjenester som angår barn og unge : PPT, skolehelsetjenesten, barnevern , bibliotek

8.-10. KLASSETRINN

IDEELLE MESTRINGSMÅL

SPRÅKETS OPPBYGGING - ORD OG BEGREPSUTVIKLING MUNTlig DELTAKELSE

SPRÅKETS OPPBYGGING - ORD OG BEGREPSUTVIKLING

Eleven skal ha kunnskap om og kunne bruke ulike sjangere og teksttyper

Eleven skal ha etablert og videreutvikle gode språklige ferdigheter:

Syntaks

Grammatikk

Ulike språklige virkemidler

Eleven skal videreutvikle og etablere et funksjonelt og presist ordforråd

Eleven skal videreutvikle og etablere god ord- og begrepsforståelse i muntlig og skriftlig sammenheng

MUNTlig DELTAKELSE

Eleven skal kunne lytte aktivt til andre

Eleven skal kunne bruke språket aktivt og presist i samtaler, diskusjoner og fremføringer

Eleven skal kunne drøfte en problemstilling/påstand

Eleven skal kunne lede og referere møter og diskusjoner

Eleven skal kunne gi en begrunnet vurdering av egne og andres muntlige fremføringer

Eleven skal være bevisst at språk kan virke både anerkjennende og diskriminerende

8-10. KLASSETRINN IDEELLE MESTRINGSMÅL

SKRIVEKOMPETANSE - LESEKOMPETANSE BRUK AV DIGITALE VERKTØY

SKRIVEKOMPETANSE

Rettskriving/formell skriving

Eleven skal kunne strukturere tekster

Eleven skal kunne bruke formelle rettskrivings- og tegnsettingsregler

Eleven skal kunne vurdere egne tekster og egen skriveutvikling

Tekstskaping

Eleven skal kunne skrive en tekst med riktig valg av sjanger

Eleven skal kunne uttrykke seg presist med variert ordbruk

Kunne dra nytte av respons (underveis - og sluttrespons)

Skrivehjulet: skrivesenteret.no

Se bruken av læringsstrategier s. 32

LESEKOMPETANSE

Kunne anvende forskjellige strategier til forskjellige typer tekster: skumlese -punktlese - nærlese - opplevelseslesing

Kunne forstå det eksplisitte innholdet: ord, setninger, struktur, sjanger

Kunne forstå det implisitte innholdet: det som ligger bak og mellom linjene, samt kunne bruke egen fortolkning

Ha god begreps- og ordforståelse og gode lesestrategier i møte med ulike type tekster

Kunne anvende oppslagsverk: fagbøker, ordbøker, leksikon, nettressurser

BRUK AV DIGITALE VERKTØY

Har lært kritisk bruk av kilder på internett

Kjenne til lov og regler om personvern og opphavsrett

Har etablert funksjonelle ferdigheter innen Fronter, / It`s Learning, Word, Excel
Power-Point, GeoGebra

Ha tilgang til lese Brett/nettbrett og smartboard
når det er nyttig og funksjonelt i læringsprosessen

8.-10. KLASSETRINN

LÆRINGSSTRATEGIER: Organisering av kunnskap - tekststrukturelle virkemidler

EKSEMPLER PÅ ARBEIDSMÅTER OG TILTAK

LÆRINGSSTRATEGIER

Organisering av kunnskap

Fortsatt bruk av tidligere lærte verktøy
Påstand - Bevis/argumentasjon
Problem - virkning - årsak - forslag til løsning
Den strukturerte læresamtalen

Tekststrukturelle virkemidler

Lærebokas oppbygging:

Forord
Innholdsfortegnelse
Register
Ordfliste

EKSEMPLER PÅ ARBEIDSMÅTER OG TILTAK

Begrepslæring og styrking av ordforråd i alle fag

Lærer modellerer lese - læringsstrategier i ulike sjangre i leseundervisningen
Fokus på lese - og læringsstrategier i alle fag
Kunne bruke ulike lesemåter:
skumlesing, punktlesing, nærlesing og opplevelseslesing., kor - , sam- og veksellesing

Lesekvart

Lesing for andre

Samarbeid med bibliotek
Låning av bokkasser

Litterære samtaler
Dramatisering
Leselogg - lesesirkel - bokanmeldelser

Kreativ skriving
Mappearbeid
Prossessorientert skriving

Skrivehjulet : skrivesenteret.no

Organisering på gruppenivå

Begrepslæringsmodellen, utprøvd med effekt i Fosen
Lesekurs med helhetslesing 6-8uker
Stasjonsarbeid
Veiledet lesing

8. - 10. KLASSETRINN

KARTLEGGINGSRUTINER BEKYMRING KNYTTET TIL UTVIKLING OPPFØLGING OG SAMARBEID

KARTLEGGING PÅ KLASSENIVÅ

8. Klassetrinn - obligatorisk, N-F

Nasjonale prøver i lesing, regning og engelsk, tidlig høst

Carlsten lese- og skriveprøve

Sept/mars-april

Ordkjedetest sept/mars-april

Setningsleseprøve S- 40 april

Gudrun Malmers ALP - matematikk vår

9. Klassetrinn - obligatorisk, N-F

Nasjonale prøver i lesing, regning, tidlig høst

Carlsten lese- og skriveprøve

sept/mars-april

Ordkjedetest sept/mars - april

S-40 Setningsleseprøve, tidlig vår

Myhres kartlegging i matematikk

tidlig sept

Gudrun Malmers ALP - matematikk vår

10. Klassetrinn - obligatorisk, N-F

S-40 Setningsleseprøve, høst

Carlsten lese- og skriveprøve,

tidlig høst og vinter

Ordkjedetest, tidlig høst og vinter

Individuelt ved behov / supplement

8 -10.

20 spørsmål om språkferdigheter

Arbeidsprøven fra Bredtvet

Språk 6-16

Leselos

Logos

Udir.: Læringsstøttende prøver i

matematikk , digitale

BEKYMRING KNYTTET TIL UTVIKLING

Under kritisk grense på kartleggingsprøver

Observerte avvik fra forventet utvikling i

læringsprosessen

Mistrivsel

OPPFØLGING OG SAMARBEID

Uviklingssamtaler med elev og konferanser med elev og foresatte

Observasjoner, kartlegging og tiltak drøftes med foresatte

Faste møter mellom lærerteam og rektor ved kartlegging og systematiske observasjoner av elever og klassetrinn

Oppsummerings- og evalueringsmøter med PPT etter avtale i årsplan og behov for øvrig

Samarbeid med bibliotek

Informasjons og samarbeidsmøter mellom avgivende og mottakende lærere/skole

Tiltak som er viktig å videreføre opp mot

enkeltelever og gruppe elever ut fra behov

Samarbeid ved overgang til videregående skole

Samarbeid med andre

Skolens rektor ansvarlig for at skolen følger

nedfelte samarbeidsrutiner med kommunens

tjenester til beste for elevene

Temamøter med foresatte og elever

Lesing i alle fag og læringsstrategier

Det digitale klasserommet

Overgang til videregående skole

OPPLÆRING AV FLERSPRÅKLIGE/ TOSPRÅKLIGE ELEVER

NASJONALE OG REGIONALE FØRINGER

NASJONALE FØRINGER

Læreplanverket Kunnskapsløftet

Læreplaner, grunnleggende norsk og morsmålsopplæring gjeldende fra 2007

Kartleggingsmateriell

Veileder, Språkkompetanse i grunnleggende norsk, Utdanningsdirektoratet

NAFO: Nasjonalt senter for flerkulturell opplæring

Retningslinjer, materiell, veiledninger, rådgiving for barnehager og skoler

Heimeside: www.hio.no/nafo

REGIONALE FØRINGER

Regional rutinebeskrivelse/ veiledningshefte ved mottak og oppfølging av flerspråklige/
tospråklige barn og unge i Fosen og deres familier, vår 2013

Mandat fra Oppvekstfaglig ansvarshavende i Fosen(OFO)

Regional arbeidsgruppe

Arbeidet koordinert av regionkonsulenten

Se internett, Fosenportalen, Fosen Regionråd ved regionkonsulenten